

Téma: Marie Terezie

Marie Terezie nebyla jen osvícenou panovnicí a političkou, ale také oddanou manželkou a matkou šestnácti dětí. Početná rodina byla středobodem jejího života i zázemím její politiky. Přes všechnu péči se ale mnohé z dětí nedožily dospělosti, ostatní musely posloužit dynastické politice.

8 Matka rodu a říše

15 Výhonky nové dynastie

20 Císařská rodina

Jezdecká socha Marie Terezie zdobila památník, který se nacházel na dnešním Náměstí Ludovíta Štúra v Bratislavě. Původní dílo bylo zničeno v prvních letech Československé republiky, k výročí jeho stržení byl roku 2011 dočasně k vidění tento zmenšený model sochy na Vajanského nábřeží (str. 8)

40 Znovuzrození velitele pandurů

Baron Trenck zemřel ve vězení na brněnském Špilberku. Právě zde se po téměř 300 letech dočkal i symbolického znovuzrození v podobě 3D rekonstrukce

Klenoty Koruny české

44 Přehrada jako z pohádky

Na Labi nad Dvorem Králové leží architektonicky pozoruhodné vodní dílo, jež podle přílehlého hvozdu získalo název Les Království

Literatura

46 Boje o češtinu

Ještě na konci 18. století by na češtinu

jako plnohodnotný jazyk literatury a vědy vsadil málokdo. O sto let později tomu bylo již zcela jinak

Detektivka

22 Ostře sledované průšvihy

Švihova i knoflíková aféra se ve své době staly doslova pojmem. Šlo o nejožehavější kauzy české politické scény let 1914–1915

Archeologie

26 Útočiště znaveného krále

Klid v rozbourané době poskytoval Václavovi IV. Nový hrad u Kunratic. Existence sídla nebyla dlouhá, smetla ho husitská revoluce

Češi za hranicemi

28 Za velkou kaluží

Matěj Poláček se jako zaměstnanec německé stavební firmy dostal i do odlehlých končin světa. Jako jeden z prvních Čechů žil v Angole

Politika

34 Údělná Morava

Od poloviny 11. století byla Morava rozdělena na údělná knížectví, která se stala zdrojem nekonečných sporů a válek uvnitř přemyslovského rodu

Rodokmen

52 Potomci staré jedle

Ačkoliv je dodnes u nás patrně nejznámější působení Althannů ve Vranově nad Dyjí, svá rozsáhlá panství měli i v Čechách či Kladsku Rozhovor

Ženy v historii

56 Bojovnice za lidská práva

Přestože Prohlášení Charty 77 podepsalo nemálo žen, ve veřejném prostoru jsou stále opomíjeny. Připomeňme si některé z nich

Stříbrné denáry, které Břetislav nechával razit v době svého správcovství na Moravě (str. 34)

Židovský pogrom v Praze, autor Josef Vojtěch Hellich (str. 68)

Artefakt

61 Nenápadný obránce podobojí

Na hradě Blansko se nacházela kamna s unikátním kachlem, byl na něm vypořádán sv. Václav se symbolem kalicha

Jak se žilo

62 Vábení zákazníka

Obchodní propagace neměla dlouho možnost uplatnit se. Přispívala k tomu převaha jejich odpůrců nad příznivci

Náboženství

68 Krvavé Velikonoce

Největšímu židovskému pogromu v českých zemích padlo za obětí na 3 000 osob

Technika

72 Nejsložitější lesní řemeslo

Drasláři dokázali kvůli zisku potaše vypálit obrovské rozlohy lesů. Řemeslo tak na celá staletí změnilo obraz středoevropské krajiny

Obrazem

77 Neznámý Edvard Beneš

Veřejnost znala druhého čs. prezidenta pouze z oficiálních fotografií a filmových záběrů. Podívejme se na něj z jiné perspektivy

Na pranýři

80 Husita proti husitovi

Diviš Bořek z Miletínka stanul u Lipan v čele konzervativních kališníků a přispěl tak k porážce husitské revoluce

Věda

86 Moravský Edison

Vynálezce a průmyslník Erich Roučka zasvětil život rozvoji vědy, techniky a medicíny. Mnohé jeho vynálezy předběhly dobu

Historická perlička

90 Neznámý hrdina od Slavkova

Železný kříž při hodonínské silnici v Silničné u Žarošic připomíná smrt pobočníka ruského cara

Rozhovor

92 Návrat do středověku

Poznat život ve středověku můžeme nejlépe při návštěvě skutečné kolonizační středověké vesnice, jakou se snaží přiblížit skanzen Villa Nova

Historická perlička

96 Utrpení slavného vojevůdce

Přes veškerou slávu, bojovnost a moc se Albrechtovi z Valdštejna nevyhnulo neštěstí v podobě nemoci, která postupně stravovala jeho tělo i mysl

Reklamní plakát na elektrické měřicí přístroje firmy Erich Roučka (str. 86)